

Biotechnologijos instituto doktorantūros

REGLAMENTAS

I. Bendroji dalis

1. Reglamentas parengtas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. birželio 14 d. nutarimu Nr. 908 patvirtintą “Doktorantūros nuostatų” (toliau Doktorantūros nuostatų) redakciją.
2. Šis reglamentas nustato doktorantūros teisės įgijimo, doktorantūros studijų, doktoranto mokslinių tyrimų, disertacijos rengimo ir nagrinėjimo tvarką Biotechnologijos institute (toliau vadinamas - Institutu) atitinkamose mokslo kryptyse ir šakose, jeigu tokią teisę kartu su universitetu suteikė Lietuvos Respublikos vyriausybė.
3. Doktorantūros teisę Institutas gali įgyti kartu su universitetu, pateikęs prašymą Lietuvos mokslo tarybai. Teisės įgijimą inicijuoja Instituto taryba, atsižvelgusi į padalinių pateiktas paraiškas, jeigu ji numato, kad į tokią teisę, reglamentuojamą Doktorantūros nuostatų 3, 4 ir 7 punktuose, Institutas gali pretenduoti.
4. Įgijus doktorantūros teisę, Instituto taryba, kartu su Universitetu bendru nutarimu iš abiejų institucijų mokslininkų paritetiniais pagrindais sudaro jungtinę mokslo krypties doktorantūros komisiją (toliau vadinama - Jungtinė komisija). Jos sudėtyje iš abiejų institucijų turi būti ne mažiau kaip po du tos mokslo krypties mokslininkus.
5. Jungtinė komisija:
  - 5.1. prižiūri doktorantūros nuostatų ir reglamentų laikymąsi;
  - 5.2. inicijuoja ir prižiūri bendrų doktorantūros studijų programų rengimą bei jas tvirtina;
  - 5.3. teikia universiteto rektoriui tvirtinti mokslo krypties tarybos sudėtį ir oficialiuosius oponentus konkrečiai disertacijai ginti;
  - 5.4. teikia siūlymus, kaip spręsti išskylančius doktorantūros ir daktaro mokslo laipsnio teikimo klausimus, reikalaujančius suderintų bendrą doktorantūros teisę turinčių institucijų veiksmų.
6. Veiksmus, kuriems nereikia derinimo su Universitetu, atlieka Instituto tarybos patvirtinta Doktorantūros komisija. Doktorantūros komisijos sudėtyje turi būti Instituto deleguoti Jungtinės komisijos nariai ir Instituto mokslo sekretorius.
7. Doktorantūros komisija:
  - 7.1. organizuoja priėmimą į doktorantūrą;
  - 7.2. siūlo doktoranto vadovą ir konsultantus Instituto direktoriui;
  - 7.3. kasmet atestuoja doktorantus;
  - 7.4. teikia Instituto direktoriui išvadas dėl doktorantūros studijų ir mokslinių tyrimų;
  - 7.5. kartu su Instituto administracija organizuoja disertacijos pristatymą gynimui.
8. Dviem ar kelioms kryptims gali būti sudaroma viena Doktorantūros komisija. Mokslo krypties (krypčių) Doktorantūros komisija sudaroma ne mažiau kaip iš 5 tos krypties (krypčių) mokslininkų. Jeigu komisija apima kelias mokslo kryptis, kiekvienai iš jų turi atstovauti ne mažiau kaip du mokslininkai.
9. Doktorantūros trukmė - 4 metai.

10. Daktaro disertacija ginama ir mokslo laipsnis suteikiamas prie Universiteto veikiančioje mokslo krypties taryboje (toliau - Taryba), kuri sudaroma konkrečiai disertacijai ginti po to, kai disertacija yra užbaigta ir rekomenduota gynimui. Jungtinės komisijos teikimu Tarybos sudėtį ir jos pirmininką tvirtina Universiteto rektorius.
11. Taryba savo darbą organizuoja vadovaudamasi Lietuvos mokslo tarybos patvirtintu mokslo krypties tarybos daktaro disertacijai ginti reglamentu.
12. Institute, greta dieninės doktorantūros, gali būti ir neakivaizdinė doktorantūra.
13. Lėšos Instituto doktorantų stipendijoms, doktorantų mokslinių vadovų bei konsultantų darbui apmokėti ir socialiniam draudimui, doktorantų moksliniams tyrimams (esant galimybei - doktorantų moksliniams straipsniams publikuoti tarptautiniuose leidiniuose), disertacijai ir jos santraukai padauginti numatomos Instituto išlaidų sąmatose.
14. Doktorantūros procesą kontroliuoja Instituto taryba, o dokumentaciją tvarko Instituto mokslo sekretorius.

II. Priėmimas į doktorantūrą

15. Priėmimo į doktorantūrą kvotas kitiems metams planuoja Instituto taryba. Vietos atskirai numatomos dieninei ir neakivaizdinei doktorantūrai.
16. Priėmimo į doktorantūrą konkursą skelbia Instituto direktorius, gavęs iš Švietimo ir mokslo ministerijos doktorantūros vietų skaičių. Konkursą organizuoja ir vykdo Doktorantūros komisija. Doktorantūros vietų priskyrimą padaliniams direktoriaus teikimu tvirtina Instituto taryba. Skiriant vietas atsižvelgiama į padalinių pateiktas doktorantų tyrimų temas ar programas.
17. Prašymą dalyvauti doktorantūros konkurse pretendentas pateikia direktoriaus vardu. Kartu su prašymu reikia pateikti tokius dokumentus:
  - 17.1. magistro arba vienpakopio aukštojo mokslo baigimo diplomą su priedu prie diplomo (originalus ir kopijas, originalai iš karto gražinami);
  - 17.2. dviejų mokslininkų rekomendacijas;
  - 17.3. gyvenimo aprašymą;
  - 17.4. mokslo darbų sąrašą ir darbų atspaudus arba mokslinį referatą, kurio temą gali pasiūlyti atitinkamas Instituto mokslinis padalinys;
  - 17.5. kitus skelbime apie priėmimą į doktorantūrą nurodytus dokumentus.
18. Priėmimo į doktorantūrą konkursas Institute vyksta liepos ir rugsėjo mėnesiais. Priėmimo konkursą organizuoja Doktorantūros komisija. Į pokalbį su Doktorantūros komisijos nariais privalo atvykti visi stojantieji. Doktorantūros komisija gali organizuoti stojamąjį egzaminą.
19. Doktorantūros komisijos sprendimas apie siūlymą priimti arba nepriimti į doktorantūrą įforminamas Doktorantūros komisijos protokolu, jį pasirašo komisijos pirmininkas ir sekretorius. Sprendimas dėl priėmimo į doktorantūrą priimamas paprasta balsų dauguma. Doktorantūros komisija savo sprendimą pateikia Instituto tarybai tvirtinti. Siūlydama priimti, Doktorantūros komisija pasiūlo Instituto padalinį, į kurį turėtų būti skiriamas doktorantas.
20. Asmuo į doktorantūrą priimamas direktoriaus įsakymu, nurodant Instituto padalinį, mokslo kryptį, doktorantūros studijų formą ir doktorantūros trukmę.

III. Mokslinis vadovavimas doktorantams

21. Doktoranto studijoms ir moksliniams tyrimams vadovauja doktoranto mokslinis vadovas (toliau vadinama – vadovas). Vadovas turi būti doktorantūros mokslo krypties (šakos) mokslininkas. Vadovas vienu metu gali vadovauti ne daugiau kaip penkiems doktorantams.

22. Prireikus paskiriami doktoranto konsultantai, kurie gali būti kitos mokslo krypties (šakos) mokslininkai.
23. Doktoranto vadovo kandidatūrą, atsižvelgdamas į doktoranto pageidavimus, siūlo padalinys, į kurį jis paskirtas. Pritarus Doktorantūros komisijai, ne vėliau kaip per mėnesį po doktoranto priėmimo, vadovą tvirtina Instituto taryba. Doktoranto konsultantų (jeigu jų, vadovo manymu, reikia) tvirtinimo tvarka tokia pati kaip ir doktoranto vadovo.
24. Vadovas ir konsultantai turi atitikti doktorantūros proceso dalyvių kvalifikacinius reikalavimus. Doktoranto vadovo ir konsultantų rašytinius sutikimus bei jų pastarųjų penkerių metų pagrindinių mokslo publikacijų sąrašus padalinys teikia Doktorantūros komisijai kartu su teikimu tvirtinti vadovą ir konsultantus.
25. Doktoranto vadovas:
  - 25.1. kartu su doktorantu parenka ir siūlo disertacijos temą, sudaro doktoranto studijų ir mokslinių tyrimų programos projektą;
  - 25.2. pasiūlo kandidatus į konsultantus;
  - 25.3. teikia doktorantui mokslinę ir metodinę pagalbą;
  - 25.4. kiekvienai doktoranto atestacijai teikia savo išvadą apie doktoranto studijų bei mokslinių tyrimų rezultatus ir tikslingumą tęsti doktorantūrą;
  - 25.5. padeda doktorantui spręsti organizacinius studijų ir disertacijos rengimo klausimus;
26. Doktoranto konsultantas:
  - 26.1. konsultuoja doktorantą kurioje nors mokslinių tyrimų šakoje;
  - 26.2. organizuoja mokslinių tyrimų ar eksperimentų atlikimą kituose padaliniuose ar kitose institucijose;
27. Jeigu dėl svarbių priežasčių tenka keisti vadovą ar konsultantą, šis keitimas derinamas ir tvirtinamas tokia pat tvarka.
28. Doktorantas turi teisę teikti motyvuotą apeliaciją Instituto tarybai, prašydamas keisti vadovą. Doktoranto apeliacija turi būti apsvarstyta per 2 mėnesius.

IV. Doktoranto studijų ir mokslinių tyrimų programa

29. Vadovas su doktorantu ne vėliau kaip per mėnesį po doktoranto priėmimo parengia doktorantūros studijų ir mokslinių tyrimų programos projektą. Programoje turi būti visų darbų atlikimo terminai. Kryptingus mokslinius tyrimus būtina pradėti nuo doktorantūros pradžios.
30. Doktorantūros studijas sudaro ne mažiau kaip 3 dalykai, kurių bendra apimtis ne mažiau kaip 20 kreditų.
31. Doktorantūros komisija nustato vieną studijų dalyką, kuris privalomas visiems tos mokslo krypties doktorantams. Kitus studijų dalykus pasiūlyti gali padalinys ir doktoranto vadovas.
32. Kiekvienam studijuojamam dalykui Doktorantūros komisija parengia to dalyko programas, numato galimus dėstytojus. Dalyko programas tvirtina Jungtinė komisija.
33. Institutas gali organizuoti kai kurių studijuojamų doktorantūros dalykų paskaitas.
34. Doktoranto mokslinių tyrimų programą sudaro: mokslinės literatūros nagrinėjimas, moksliniai tyrimai, gautų duomenų analizė, mokslinių straipsnių rašymas, disertacijos rengimas ir kita.
35. Individualią doktoranto studijų ir mokslinių tyrimų programą tvirtina Jungtinė komisija ir Instituto taryba.
36. Doktorantas mokslinius tyrimus vykdo vadovaudamasis patvirtinta tyrimų programa. Vykdomų tyrimų turinys, kokybė, apimtis ir terminai vertinami doktoranto atestacijos metu.
37. Doktorantui turi būti sudarytos sąlygos naudotis Instituto padalinyje, laboratorijoje ir kituose mokslo padaliniuose esančia įranga, reikalinga moksliniams tyrimams, numatytiems jo mokslinių tyrimų programoje.

V. Doktoranto egzaminavimas ir atestavimas

38. Kiekvieno dalyko studijos baigiamos egzaminu. Egzaminuotojų turi būti ne mažiau kaip du, iš jų vienas – gali būti konsultavęs ar to dalyko paskaitas skaitęs mokslininkas. Egzaminuotoju gali būti ir doktoranto vadovas. Egzaminas laikomas raštu. Doktoranto žinioms vertinti taikoma dešimties balų sistema. Egzaminas laikomas išlaikytu, jeigu doktoranto žinios įvertintos ne mažiau kaip 8 balais.
39. Egzaminų komisijos sudėtį sudaro Doktorantūros komisija.
40. Išlaikius egzaminą, užpildomas atitinkamas protokolas, kurį pasirašo visi egzaminuotojai. Šių protokolų originalai saugomi doktoranto byloje.
41. Vadovui pasiūlius Doktorantūros komisija gali įskaityti anksčiau išlaikytus dalykų, studijuotų pagal doktorantūros studijų programas, egzaminus.
42. Kai doktorantas išlaiko visus jo studijų programoje numatytus egzaminus, Jungtinė komisija savo protokolu konstatuoja, kad doktorantūros studijos baigtos, patikslina disertacijos temą, tyrimų programą ir disertacijos rengimo grafiką.
43. Kiekvienų mokslo metų pabaigoje doktorantas atsiskaito padalinyje. Padalinys, dalyvaujant doktorantui ir jo vadovui, įvertinęs doktoranto studijų ir mokslinių tyrimų programos vykdymą, teikia išvadą Doktorantūros komisijai, kuri doktorantą atestuoja: teigiamai (tuo pritardama doktorantūros tęsimui ir patikslindama ateinančių mokslo metų programą) arba neigiamai (tuo siūlydama doktorantūrą nutraukti). Į Doktorantūros komisijos posėdį gali būti kviečiami doktorantas ir jo vadovas. Doktorantūros komisijos sprendimą tvirtina Instituto taryba. Neigiamai atestuotas doktorantas direktoriaus įsakymu šalinamas iš doktorantūros.
44. Direktorius, gavęs doktoranto prašymą, vadovo sutikimą, padalinio ir Doktorantūros komisijos pritarimą, dėl svarbių priežasčių (ligos, gimdymo atostogų ir pan.) savo įsakymu gali:
  - 44.1. atidėti doktoranto individualioje programoje nurodytą egzaminų išlaikymo ir metinės atestacijos terminą;
  - 44.2. suteikti akademinės atostogas.

VI. Disertacijos rengimas ir nagrinėjimas

45. Disertacija rengiama laikantis Doktorantūros nuostatų 32 ir 34 punktų, o disertacijos santrauka - 37-39 punktų nurodymų.
46. Doktorantas disertaciją nagrinėjimui gali pateikti po to, kai:
  - 46.1. išlaiko visus doktorantūros studijų programoje numatytus egzaminus;
  - 46.2. paskelbia svarbiausius savo tyrimų rezultatus ne mažiau kaip dviejuose moksliniuose straipsniuose, išspausdintuose (arba priimtuose spausdinti) recenzuojamuose leidiniuose, įtrauktuose į Mokslinės informacijos instituto leidinių sąrašą, arba viename straipsnyje, turinčiame citavimo indeksą, didesnę už 10.
47. Doktoranto vadovas įvertina daktaro disertacijos, jos santraukos projekto ir publikacijų turinį, informavimo kokybę bei kalbos taisyklingumą ir rekomenduoja Doktorantūros komisijai ją svarstyti. Priimdamas šį sprendimą doktoranto vadovas atsižvelgia į konsultanto ir padalinio, kuriam priskirtas doktorantas, vadovo nuomonę. Iškilę esminiai nuomonių skirtumai informunami atskiru protokolu ir perduodami Doktorantūros komisijai.
48. Doktorantūros komisija nusprendžia, ar doktoranto disertacija ir publikacijos atitinka Doktorantūros nuostatų bei reglamento reikalavimus ir teikia Instituto tarybai ją svarstyti.
49. Po disertacijos svarstymo Instituto taryboje, atsižvelgdama į šios tarybos pastabas, Doktorantūros komisija gali priimti tokius sprendimus:
  - 49.1. disertacija parengta tinkamai, ji atitinka Doktorantūros nuostatų 32, 37-39 punktus, doktorantas yra įvykdęs Doktorantūros reglamento 46 punkto reikalavimus ir

- disertacija - be jokių pataisų arba po nedidelio pataisymo - gali būti teikiama ginti;
- 49.2. disertacija neparengta.
50. Nutarusi, kad disertaciją galima teikti gynimui, Doktorantūros komisija teikia ją Jungtinei komisijai, kuri:
- 50.1. numato, kuria kalba bus ginama disertacija;
  - 50.2. parengia Tarybos disertacijai ginti sudėties projektą;
  - 50.3. parenka galimų oponentų kandidatūras;
  - 50.4. pasirūpina gauti numatomų Tarybos narių ir oponentų sutikimus bei jų paskutinių penkerių metų pagrindinių mokslinių publikacijų sąrašus;
  - 50.5. sudaro disertacijos santraukos siuntimo adresatų sąrašą. Šio sąrašo pagrindinė ne mažiau kaip 15 adresatų dalis yra bendra visoms tos krypties disertacijoms. Sąrašą Doktorantūros komisijos siūlymu Jungtinė komisija turi papildyti adresatais, kurių nuomonė būtų reikšminga disertacijos vertinimui;
  - 50.6. paruošia teikimą rektoriui ir, kartu su Instituto direktoriaus teikimu ir rekomenduojamų Tarybos narių ir oponentų sutikimais ir jų publikacijų sąrašais, perduoda Universiteto rektoriui.
51. Rektoriui pasirašius įsakymą dėl tarybos narių ir oponentų paskyrimo, bei gynimo datos:
- 51.1. doktorantas baigia rengti disertacijos santrauką;
  - 51.2. Instituto mokslo sekretorius organizuoja santraukos išleidimą reikiamu tiražu;
  - 51.3. Instituto mokslo sekretorius ne vėliau kaip mėnuo prieš disertacijos gynimą po vieną disertacijos ir santraukos egzempliorių išsiunčia Tarybos nariams ir oponentams, po vieną disertacijos santrauką adresatams, nurodytiems 50.5 punkte;
  - 51.4. Instituto mokslo sekretorius disertaciją eksponuoja Instituto ir universiteto, su kuriuo turi bendrą doktorantūros teisę, bibliotekose.
52. Disertacija ginama pagal Lietuvos mokslo tarybos patvirtintą Mokslo krypties tarybos daktaro disertacijoms ginti reglamentą.
53. Tarybai suteikus mokslo laipsnį, daktaro diplomą pasirašo Instituto direktorius.
54. Doktorantūrą baigusio asmens byla saugoma Instituto archyve.

VII. Eksterno prašymo leisti ginti daktaro disertaciją nagrinėjimas

55. Eksternu įgyti daktaro mokslo laipsnį gali asmuo, tenkinantis Doktorantūros nuostatų 57 punkto ir Doktorantūros reglamento 46 punkto reikalavimus.
56. Pageidaujantysis įgyti daktaro mokslo laipsnį eksternu (toliau rašoma eksternas) gali kreiptis į Institutą dėl parengtos disertacijos svarstymo. Tokiu atveju eksternas rašo Instituto direktoriui prašymą leisti pradėti svarstyti parengtą disertaciją. Prie prašymo pridedama:
- 56.1. magistro kvalifikacinio laipsnio (ar jam prilyginto aukštojo išsilavinimo) diplomo ir jo priedų kopijos;
  - 56.2. gyvenimo, mokslinės ir kūrybinės veiklos aprašymas;
  - 56.3. mokslo publikacijų sąrašas ir jų kopijos;
  - 56.4. parengtoji disertacija arba išleistoji monografija;
  - 56.5. pagrindinės darbovietės ir institucijos, kurioje eksternas dirbo mokslinį darbą, atsiliepimai apie asmenį;
  - 56.6. išlaikytų doktorantūros studijų egzaminų (jeigu jie buvo) protokolai.
57. Direktorius prašymą su priedais nukreipia į atitinkamą Doktorantūros komisiją, kuri organizuoja disertacijos svarstymą ir nustato, ar pateiktoji medžiaga atitinka Doktorantūros nuostatų 32, 33, 57 ir 58 straipsnių ir Doktorantūros reglamento 46 punkto reikalavimus. Doktorantūros komisija disertaciją teikia Instituto tarybai svarstymui.

58. Gavusi tarybos išvadas, ne vėliau kaip per 6 savaites nuo prašymo įteikimo, Doktorantūros komisija kviečia posėdį, kuriame dalyvauja ir eksternas. Išklaiusi eksterną ir atsižvelgdama į tarybos pastabas, komisija sprendžia, ar eksterno disertaciją galima rekomenduoti ginti.
59. Nutarus, kad pateiktoji arba šiek tiek pataisyta eksterno disertacija gali būti rekomenduota ginti, Doktorantūros komisija:
  - 59.1. teikia Instituto tarybai tvirtinti eksterno konsultantą, kuris vykdys eksterno vadovofunkcijas. Jeigu daktaro laipsnį įgyti eksternu siekia asmuo, kuris jau studijavo doktorantūroje, bet disertacijos nepateikė, Doktorantūros komisija gali jo konsultantu skirti buvusį doktoranto vadovą arba kitą asmenį;
  - 59.2. sprendžia eksterno jau išlaikytų doktorantūros studijų egzaminų įskaitymo klausimą, nustato, kokius dar doktorantūros studijų egzaminus ir iki kada eksternas turi išlaikyti, nustato egzaminuotojų sudėtį ir egzaminavimo tvarką;
  - 59.3. nustato galutinę disertacijos ir santraukos projekto rengimo ginti terminą, kuris negali būti vėliau kaip vieni metai po prašymo įteikimo.
60. Eksterno egzaminai organizuojami pagal šio reglamento 5 skyrių, o disertacija nagrinėjama ir teikiama ginti pagal 6 skyrių.
61. Jei Doktorantūros komisija nusprendžia, kad disertacija negali būti parengta gynimui per vienus metus nuo prašymo įteikimo, eksternas gali apeliuoti į Instituto tarybą. Jei Instituto taryba patvirtina Doktorantūros komisijos neigiamą sprendimą, pakartotinai su prašymu ginti disertaciją eksternas gali kreiptis ne anksčiau kaip po vienu metų.

PATVIRTINTA

Biotechnologijos instituto

Tarybos posėdyje

2002 m. lapkričio 26 d.

Protokolas Nr. 7

Tarybos pirmininkas

Habil.dr. K. Sasnauskas